

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/8

FACULTATEA DE MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
CATEDRA DE MEDICINĂ ALTERNATIVĂ ȘI COMPLEMENTARĂ

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină

Proces verbal nr. 8 din 15.03.2018

Președinte, dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină II

Proces verbal nr. 4 din 20.03.2018

Decanul Facultății dr.șt. med., conf. univ.

Bețiu Mircea

APROBATĂ

la ședința Catedrei *de medicină alternativă
și complementară*

Proces verbal nr. *11* din *09.02.2018*

Șef catedră acad. AȘM., dr. hab. șt. med., prof. univ.

(grad didactic, titlu științific)

Lacusta Victor

(semnătura)

CURRICULUM

DISCIPLINA MEDICINA ALTERNATIVĂ ȘI COMPLEMENTARĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/8

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Particularitățile socio-economice din țară care în mare parte influențează sănătatea populației la etapa actuală determină necesitatea utilizării în procesul de instruire contemporană a viitorilor medici metode de tratament noninvazive, ecologic pure, necostisitoare. Printre aceste metode un loc de frunte îl ocupă medicina tradițională (alternativă și complementară), actualitatea căreia este determinată de înalta eficacitate terapeutică, datorată includerii mecanismelor sanogenice proprii, lipsa efectelor nocive secundare, posibilitatea de a fi aplicată ca monoterapie, eficiența în cazul prezenței maladiilor polimorfe. Acest context impune exigența medicilor în ce privește empatia și profesionalismul în acordarea ajutorului medical.

Pregătirea profesională a unui medic contemporan trebuie să cuprindă cunoașterea unor sisteme curative bazate pe experiență empirică cu concepte bine structurate.

Cursul „Medicina alternativă și complementară” are menirea să familiarizeze viitorii medici cu bazele teoretice, mecanismele de acțiune posibilitățile de aplicare alternativă sau complementară a metodelor medicinei tradiționale în tratamentul pacienților.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**
Pregătirea multilaterală a studenților axând instruirea pe cunoașterea posibilităților diagnosticării clinice, indicațiilor și contraindicațiilor pentru tratamentul și profilaxia diferitor maladii și stări patologice cu utilizarea metodelor specifice medicinei alternative și complementare la maturi și copii.
- **Limba/limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză.
- **Beneficiari:** studenții anului VI, facultatea Medicina II.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S. 11. A. 103		
Denumirea disciplinei	Medicina alternativă și complementară		
Responsabil de disciplină	V. Lacusta, șef catedră, acad. AȘM, dr.hab.șt.med, prof. univ.		
Anul	VI	Semestrul	XI
Numărul de ore total, inclusiv:	30		
Curs	20	Lucrări practice	0
Seminare	0	Lucrul individual	10
Forma de evaluare	C	Numărul de credite	1

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

✓ *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- Mecanismele de acțiune ale acupuncturii (conceptele științifice contemporane și cele ale medicinei tradiționale chineze).
- Argumentarea etiopatogenetică și clinico-fiziologică a indicațiilor și a contraindicațiilor pentru tratamentul acupunctiv.
- Topografia unor puncte de acupunctură (cu spectru larg de acțiune).
- Semnificația diagnostică și curativă a sistemelor microacupunctive (auricular, cranial, mano-podo).
- Complicațiile posibile survenite în cadrul efectuării ședinței de acupunctură și măsurile de combatere și de prevenire.

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 3/8	

- Asocierea metodelor medicinei alternative cu alte metode de tratament (farmacoterapie, kinetoterapie, dietoterapie, medicină fizică, psihoterapie).
 - Conceptele teoretice de bază ale fitoterapiei și fitoergonomiei moderne.
 - Plantele medicinale permise pentru a fi prezente pe piața farmaceutică a Republicii Moldova.
 - Formele medicamentoase fitoterapeutice, inclusiv înregistrate în Republica Moldova.
 - Indicațiile și contraindicațiile pentru prescrierea plantelor medicinale.
 - Principiile dozării formelor medicamentoase fitoterapeutice.
 - Regulile colectării, păstrării și utilizării materiei prime medicamentoase vegetale.
 - Principiile fundamentale ale homeopatiei.
 - Medicamentul homeopatic: sursele remediilor homeopatice (natura și originea).
 - Mecanismele de acțiune ale homeopatiei.
 - Indicațiile și contraindicațiile pentru tratament homeopatic.
- ✓ **la nivel de aplicare:**
- Tehnica de presopunctură și masaj auricular (micromasaj).
 - Tehnologia preparării unor forme fitoterapice.
 - Aplicarea plantelor medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului.
 - Administrarea remediilor homeopatice complexe în practica medicului de familie.
- ✓ **la nivel de integrare:**
- Implementarea și integrarea cunoștințelor obținute la disciplina medicina alternativă și complementară cu disciplinele fundamentale și clinico-terapeutice.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoașterea limbii de predare.

Abilitatea de comunicare și lucru în echipă.

Cunoștințe temeinice în domeniile Biologiei, Chimiei, Anatomiei, Biochimiei, Farmacologiei, Fiziopatologiei, Semiologiei și bolilor interne la maturi și copii etc.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Medicina alternativă și complementară.	0,5	-	-
2.	Bazele generale ale acupuncturii.	0,5	-	-
3.	Asocierea acupuncturii cu alte metode de tratament.	1	-	-
4.	Conceptele acupuncturii.	4	-	2
5.	Avantajele, indicațiile, contraindicațiile și complicațiile acupuncturii.	2	-	1
6.	Metodele de stimulare a acupunctelor.	2	-	1
7.	Microsisteme acupunctive.	2	-	2
8.	Bazele generale ale fitoterapiei.	2	-	-
9.	Fitoterapia clinică.	2	-	2
10.	Bazele generale ale homeopatiei.	2	-	-
11.	Homeopatia clinică.	2	-	2
Total		20	-	10

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/8

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Bazele generale ale acupuncturii.	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască principii de asociere a acupuncturii cu alte metode de tratament• să definească conceptele științifice moderne ale acupuncturii• să definească conceptele tradiționale ale acupuncturii• să cunoască avantajele și indicațiile acupuncturii	<p>1. asociere cu farmacoterapia, fitoterapia, fizioterapie, kinetoterapie.</p> <p>1. conceptele neuroreflectorii; 2. conceptele umorale; 3. conceptele bioelectrice; 4. conceptele de tip placebo.</p> <p>1 conceptul Energiei (Qi); 2. conceptul Yin-Yang; 3. conceptul celor 5 elemente; 4. conceptul Zang-Fu; 5. noțiune de punct și meridian.</p> <p>1. avantajele acupuncturii. 2. indicațiile OMS.</p>
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască contraindicațiile și complicațiile acupuncturii• să cunoască metodele de stimulare a acupunctelor• să aplice masajul sanocreatologic al pavilionului auricular	<p>1. contraindicațiile anatomice. 2. contraindicațiile fiziologice. 3. contraindicațiile clinice. 4. complicațiile acupuncturii. 5. complicațiile moxibustiei. 6. complicațiile fiziopuncturii.</p> <p>1. metodele de stimulare a acupunctelor (acupunctura, moxibustia, presopunctura, farmacopunctura)</p> <p>1. 8 metode ale masajului auricular tradițional chinez.</p>
Tema (capitolul) 2. Bazele generale ale fitoterapiei.	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască avantajele și dezavantajele fitoterapiei• să cunoască principiile de bază ale fitoterapiei• să cunoască regulile generale de alcătuire a speciilor• să cunoască formele medicamentoase fitoterapice	<p>1. avantajele fitoterapiei. 2. dezavantajele fitoterapiei.</p> <p>1. tratarea conform fazei afecțiunii; 2. principiul de sistem și ierarhie; 3. principiul fitoterapiei adecvate; 4. principiul fitoterapiei neîntrerupte; 5. principiul bioritmologic; 6. principiul contrariului.</p> <p>1. regulile generale de alcătuire a speciilor.</p> <p>1. formele medicamentoase fitoterapice.</p>

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/8

să cunoască aplicarea plantelor medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului	1. plantele medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului

Tema (capitolul) 3. Bazele generale ale homeopatiei.

să cunoască avantajele și dezavantajele homeopatiei.să cunoască indicațiile generale ale homeopatiei.să definească legile și principiile fundamentale ale homeopatiei	1. avantajele homeopatiei.2. dezavantajele homeopatiei.1. indicațiile generale ale homeopatiei.1. legea similitudinii.2. legea remediului unic.3. legea dozei minime și teoria dinamizării medicamentului.4. legea direcției vindecării.5. principiul Forței Vitale.6. legea strictei individualizării.
să cunoască modul și regulile de administrare a remediilor homeopaticesă integreze cunoștințele acumulate cu medicina științifică modernă	1. regulile de administrare a remediilor homeopatice.

VI. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

• Competențe profesionale (specifice) (CS)

- **CP1.** Cunoașterea temeinică a particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice. Înțelegerea și utilizarea conceptelor, principiilor și teoriilor din medicina alternativă și complementară în activități profesionale.
- **CP2.** Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității medicină pe baza cunoștințelor din științele fundamentale;
- **CP3.** Elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedeele terapeutice adecvate pentru acestea;
- **CP4.** Aprecierea oportunității metodelor medicinei alternative în tratamentul pacientului în baza utilizării tehnicilor medicale, investigațiilor instrumentale și de laborator, a tehnologiilor digitale pentru rezolvarea sarcinilor specifice conduitei terapeutice a pacientului.

• Competențe transversale (CT)

- **CT1.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor;
- **CT2.** Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități;

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/8

- **CT3.** Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicelor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, a cunoștințelor în tehnologiile informaționale, a competențelor în cercetare și comunicare.
- **Finalități de studiu**
 - să cunoască principii de asociere a acupuncturii cu alte metode de tratament
 - să definească conceptele științifice moderne ale acupuncturii
 - să definească conceptele tradiționale ale acupuncturii
 - să cunoască avantajele acupuncturii
 - să cunoască indicațiile acupuncturii
 - să cunoască contraindicațiile și complicațiile acupuncturii
 - să cunoască metodele de stimulare a acupunctelor
 - să aplice masajul sanocreatologic al pavilionului auricular
 - să cunoască avantajele și dezavantajele fitoterapiei
 - să cunoască principiile de bază ale fitoterapiei
 - să cunoască regulile generale de alcătuire a speciilor
 - să cunoască formele medicamentoase fitoterapice
 - să cunoască aplicarea plantelor medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului
 - să cunoască avantajele și dezavantajele homeopatiei
 - să cunoască indicațiile generale ale homeopatiei
 - să definească legile și principiile fundamentale ale homeopatiei
 - să cunoască modul și regulile de administrare a remediilor homeopatice

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

VII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei /subiectului. Selectarea informații	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul cursului

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 7/8

		suplimentare, folosind adrese electronice și bibliografia suplimentară		
2.	<i>Aplicarea diferitor tehnici de învățare</i>	Lucrul în grupuri mici	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul cursului

VIII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

La predarea disciplinei medicina alternativă și complementară sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul prelegiilor, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză) se folosesc și metode moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție problemizată). Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, prezentări PowerPoint).

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)*

- Învățarea analitică.
- Învățare prin problemă-întrebare-răspuns.
- Învățare autoorganizată, autonomă, învățare creativă, învățare prin cooperare, învățare permanentă etc.
- Învățarea prin căutare și obținere a informației.
- Utilizare adecvată a bazelor de date existente și a bibliotecii virtuale.
- Lucrul în grup.
- Fragmentarea sau divizarea materialului în unități logice, unitare și compacte de studiu.
- *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin

- (a) aplicarea testelor docimologice,
- (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor,
- (c) analiza studiilor de caz
- (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
- (e) lucrări de control

✓ **Finală:** colocviu

Nota finală se va alcătui din nota medie de la două lucrări de control (cota parte 0.5) și proba test final (cota parte 0.5).

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția: 06****Data: 20.09.2017****Pag. 8/8****Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare**

Grila notelor intermediare(media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	C
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	B
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	A
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la colocviu fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale colocviului nepromovat.

IX. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:**A. Obligatorie:**

1. Bojor O., Popescu O. Fitoterapia tradițională și modernă. București, 2004. 466 p.
2. Fleming Th. (ed.) PDR for herbal medicines. Montvale Medical economics, 2000. 858 p.
3. Ionescu-Târgoviște C. Teoria și practica acupuncturii moderne. București, 1993.
4. Stux Gabriel, Pomeranz Bruce, Sahn Karl Alfred, Kofen Petra. Acupuncture textbook and atlas. Berlin: Springer, 1987, 342 p.
5. Vithoulkas G. Știința homeopatiei. Pitești: Trefla, 2003. 323 p.
6. Vithoulkas G. The science of homeopathy. New York : Grove Press, 1980. 331 p.
7. Витулкас Дж. Наука гомеопатии. М.: Классическая медицина, 2007. 352 с.
8. Ладынина Е. А., Морозова Р. С. Фитотерапия. Ленинград: Медицина, 1990, 303 с.
9. Фурдуй Ф.И., Лакуста В.Н., Вуду Л.Ф. Практические основы санокреатологической акупунктуры. Кишинэу, 2007. 392 с.

B. Suplimentară

1. Bolbocean T., Cîmpian M.-G. Homeopatia. Tratament pentru corp, minte și suflet. Chișinău. 2004. 108 p.
2. Gonciar V., Cazacu V., Dumbrava V., Procopișin V. Farmaco- și fitoterapia în gastroenterology. Chișinău: Medicina, 2006. 184 p.
3. Gonciar V., Groppa S., Scutari C. Farmaco- și fitoterapia în neurologie. Chișinău: Medicina, 2007. 112 p.
4. Gonciar V., Scutari C., Matcovschi S., Matcovschi C. Farmaco- și fitoterapia bolilor sistemului respirator. Chișinău: Medicina, 2006. 120 p.
5. Vasilca-Mozaceni Adrian. Ghidul plantelor medicinale. Iasi: Polirom, 2003, 416 p.
6. Келер Г. Гомеопатия. Ч. 1-2, Основные положения гомеопатии; практические рекомендации к выбору лекарств. Москва: Медицина, 2000. 608 с.
7. Соколов С. Я., Замотаев И. П. Справочник по лекарственным растениям фитотерапия. Москва: Медицина, 1990, 463 с.